

21.06.2016

POL/7

§ 63

Oppilaaksiottoalueen muuttaminen Meilahden ja Pikku Huopalahden alueella sekä A1-kiina-opetuksen oppilasmäärän tarkistaminen Meilahden ala-asteen koulussa

HEL 2016-006575 T 12 00 01

Päätös

Opetuslautakunnan suomenkieliseen jaosto päätti, että

1. Pikku Huopalahden ala-asteen koulun ja Meilahden ala-asteen koulun oppilaaksiottoalueiden välistä rajaa muutetaan 1.8.2017 alkaen siten, että Meilahden ala-asteen oppilaaksiottoalue pienenee (liite 2). Pikku Huopalahden ala-asteen koulun ja Meilahden ala-asteen koulun välisen oppilaaksiottoalueen uusi raja kulkee Keskuspuistossa Ratsastien eteläpuolelta Mannerheimintien yli siten, että Tilkanviertotien alku kokonaan ja parittomat numerot seitsemästä alkaen kuuluvat Pikku Huopalahteen. Raja jatkuu Paciuksenkaarta pitkin niin, että parittomat numerot Paciuksenkaari 15:een asti kuuluvat Pikku Huopalahden ala-asteen oppilaaksiottoalueeseen. Paciuksenkaaren ja Maakujan risteyksessä raja kääntyy Maakujaa pitkin pohjoiseen siten, että parittomat numerot kuuluvat Pikku Huopalahden oppilaaksiottoalueeseen. Raja jatkuu Pikku Huopalahden puistoa pitkin mereen saakka.
2. Meilahden ala-asteen koulun A-kiina-opetuksen määrää vähennetään. Alkavan ryhmän oppilaspaikkamäärä on 1.8.2018 lähtien 18 oppilasta.
3. Meilahden ala-asteen koulun ja Pikku Huopalahden ala-asteen koulun oppilasmäärän kehittymistä seurataan opetusvirastossa ja esityksen vaikuttavuutta tarkastellaan uudelleen kahden vuoden kuluttua.

Käsittely

Esittelijä lisäsi esittelijän perusteluiden 35. kappaleen ("Esitetyssä vaihtoehdossa molemmat...") ensimmäisen virkkeen loppuun erehdyksessä pois jääneen sanan "muutoksia".

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus korjatuin perusteluin.

Esittelijä

vs. linjanjohtaja
Marjo Kyllönen

21.06.2016

POL/7

Lisätiedot

Mia Honkanen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86227
mia.j.honkanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Taulukot Meilahden alue
- 2 Meilahden oppilaaksiottoalueen kartta
- 3 rk032-2016
- 4 Meilahden ala-asteen koulun johtokunnan lausunto
- 5 Meilahden yläasteen koulun johtokunnan lausunto
- 6 Pikku Huopalahden ala-asteen koulun johtokunnan lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, opetuslautakunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Otteensaajat	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetustoimen johtosäännön 5 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdan mukaan opetuslautakunnan jaoston tehtävänä on oman kieliryhmänsä osalta päättää oppilaaksioton perusteista sekä perusopetuslain mukaisen opetuksen koulukohtaisesta järjestämisestä ja mitoituksesta.

Koulujen oppilaaksiottoalueiden muutosesitys perustuu alueen koulu- palveluiden kokonaistarkasteluun. Meilahden ja Pikku Huopalahden alueella palveluverkkotarkastelu käynnistyi keväällä 2015, koska Meilahden ala-asteen koulu on jo nyt täynnä ja koulun oppilaaksiottoalueen 6 – 11 -vuotiaiden määrä kasvaa väestöennusteen mukaan vuodesta 2016 vuoteen 2025 mennessä 41 lapsella. Meilahden ala-asteen koulun tilat eivät tule riittämään nelisarjaiseksi kasvavalle koululle. Pikku Huopalahden ala-asteen koulussa on sen sijaan tilaa ja sen nykyisellä oppilaaksiottoalueella 6 – 11 -vuotiaiden määrä väestöennusteen mukaan kasvaa vain 10 lapsella. 12 – 14 -vuotias väestö kasvaa alueella jonkin verran, mutta Meilahden yläasteen koulun tilat ovat riittävät nykyisten väestöennusteiden perusteella. (liite 1, taulukko 1 ja 2).

Palveluverkkoprosessi ja vaihtoehtojen tarkentuminen prosessin aikana

Palveluverkon tarkastelu toteutettiin koulujen henkilöstöä, koulujen johtokuntia ja alueen asukkaita osallistavalla suunnittelulla. Prosessin ai-

kana nousi esille useita erilaisia vaihtoehtoja, joista keväällä 2016 tarkentui kaksi vaihtoehtoa: Meilahden ala-asteen ja Pikku Huopalahden ala-asteen koulujen yhdistyminen tai koulujen oppilaaksiottoalueiden muuttaminen.

Palveluverkkoprosessi aloitettiin keväällä 2015 koulujen johdon ja johtokuntien kanssa. Lukuvuoden 2015 - 2016 aikana pidettiin ideariihä koulujen johtokuntien, henkilöstön edustajien ja johdon kanssa. Tämän työn tuloksista järjestettiin joulukuussa 2015 asukastilaisuus. Keväällä 2016 alueella toteutettiin palvelumuotoiluprosessi, johon sisältyivät haastattelut ja asukastilaisuus. Näissä syvennettiin aiempia vaihtoehtoja koulupalvelujen järjestämiseksi ja ideoitin myös uusia vaihtoehtoja sekä arvioitiin prosessin aikana esille nousseita vaihtoehtoja. Tästä prosessista nousi kaksi vaihtoehtoista esitystä: Meilahden ala-asteen ja Pikku Huopalahden ala-asteen koulujen yhdistyminen tai koulujen oppilaaksiottoalueiden muuttaminen. Huhtikuussa järjestettiin asukastilaisuus ja toukokuussa avattiin näistä kahdesta vaihtoehdosta sähköinen kuuleminen Kerrokantasi-palvelussa ja Facebookissa. Linkki Kerrokantasi-palveluun alla:

<https://kerrokantasi.hel.fi/hearing/meilahdenkoulut2>

Opetusvirasto pyysi Meilahden alueen koulujen johtokunnilta lausuntoa 9.6.2016 mennessä (rk032-2016) kahdesta vaihtoehdosta:

1. Pikku Huopalahden ala-asteen koulu ja Meilahden ala-asteen koulu yhdistetään yhtenäiseksi ala-asteen kouluksi 1.8.2017 alkaen.

Nykyisten koulujen opetuksen painotukset eli kielikylypyopetus, kiina-opetus ja koulujen sisäiset painotukset jatkuvat ja niitä kehitetään yhteisessä koulussa.

2. Pikku Huopalahden ala-asteen ja Meilahden ala-asteen koulun oppilaaksiottoalueiden välistä rajaa muutetaan 1.8.2017 alkaen siten, että Meilahden ala-asteen oppilaaksiottoalue pienenee. Oppilaaksiottoalueen rajana on Tilkanviertotie, Paciuksenkaari ja Maakuja jatkuen puisto pitkin mereen saakka oheisen kartan mukaan (liite 2). Lisäksi esitetään, että Meilahden ala-asteen koulun A-kiina-opetusta vähennetään 1. luokalta alkaen 12 oppilaalla 1.8.2018 alkaen.

Meilahden ala-asteen koulun ja Pikku Huopalahden ala-asteen koulun johtokunnat puolsivat oppilaaksiottoalueen muutosta, painotusten kehittämistä ja A1-kiina opetuksen vähentämistä (vaihtoehto 2). Meilahden yläasteen koulun johtokunta ei puoltanut lausunnossaan kumpaakaan tehtyä ehdotusta. Meilahden yläasteen koulun johtokunta toivoi kolmatta esitystä, jossa huomioitaisiin painotettavan opetuksen säilyminen ja

kehittäminen, alueen koulujen yhteistyön kehittäminen ja turvallinen koulumatka. Lausunnot ovat liitteenä.

Koulujen henkilöstölle järjestettiin lukuvuoden 2015 - 2016 aikana kolme keskustelutilaisuutta sekä virallinen kuuleminen edellä mainituista kahdesta vaihtoehdosta 3.6.2016. Meilahden ala-asteen koulun ja Pikku Huopalahden ala-asteen koulun oppilaita kuultiin näistä kahdesta vaihtoehdosta.

Prosessin loppuvaiheessa asukastilaisuudessa, sähköisten palautteiden, koulujen henkilöstön, oppilaiden ja johtokuntien palautteissa kävi selvästi ilmi, että suurin osa kannatti enemmän oppilaaksiottoalueen muutosta kuin koulujen hallinnollista yhdistämistä.

Koulujen yhdistäminen olisi muodostanut runsaan 700 oppilaan ala-asteen koulun, jossa on kaksi noin 1,3 kilometrin etäisyydellä olevaa toimipistettä. Koulujen nykyiset luokat olisivat jatkaneet samoissa toimipisteissä ja molemmissa toimipisteissä olisi järjestetty 1 - 2 luokkien opetusta. Rakennusten välisen oppilasmäärän tasaamiseksi nykyisen Meilahden ala-asteen koulussa opiskelevien oppilaiden määrää olisi pitänyt pienentää nykyisestä. Opetusviraston tehtäviin ei kuulu luokkien muodostaminen ja sijoittaminen, vaan se kuuluu koulun rehtorin tehtäviin. Tässä vaihtoehdossa luokkien muodostaminen ja sijoittaminen olisi siis kuulunut yhdistyneen koulun rehtorille, mistä syystä käytännön opetusjärjestelyjen toteuttamisesta yhdistyneessä koulussa ei pystytty tässä vaiheessa kertomaan riittävän yksityiskohtaisesti. Useat kritisoivat tätä ja toivoivat, että käytännön opetusjärjestelyistä olisi pitänyt pysyä kertomaan jo tässä vaiheessa. Heidän mielestä tässä vaihtoehdossa siirrettäisiin tulevan koulun rehtorille keskeisimmät ratkaistavat ongelmat, joka aiheuttaa alueella ja koulussa liian suuria paineita.

Koulujen oppilasmääriä voidaan tasata myös muuttamalla oppilaaksiottoalueiden rajoja. Meilahden ja Pikku Huopalahden alueella koulujen oppilasmäärän tasaamista oppilaaksiottoalueiden muuttamisella hankaloihtaa se, että Meilahden ala-asteen oppilasmäärästä 73 prosenttia on A1-kiina-opetuksessa, suomi-kiina-opetuksessa tai kielikylpyopetuksessa. Osa näistä oppilaista tulee alueelta, joka siirtyy Pikku Huopalahden oppilaaksiottoalueeseen, ja on oletettavaa, että myös jatkossa tämän alueen oppilaista osa opiskelee A1-kiinaa tai on suomi-kiina-opetuksessa tai kielikylpyopetuksessa. Jotta Meilahden ala-asteen koulun tilat saadaan riittämään, oppilaaksiottoalueen muutoksen lisäksi esitetään, että A1-kiina-opetuksen määrää vähennetään Meilahden ala-asteen koulussa 12 oppilaalla 1.8.2018 alkaen.

Meilahti on nykyisin ainoa A-kiinan opetusta antava peruskoulu Helsingissä. Koko kaupungin tasolla ei ole perusteltua vähentää A-kiinan

21.06.2016

opetusta. Opetusvirastossa on aloitettu suunnittelu, jotta A-kiinan opiskelua voitaisiin tarjota itäisessä Helsingissä syksystä 2018 alkaen.

Oppilaaksiottoalueiden muuttamisella ja A1-kiina opetuksen vähentämisellä pystytään tasaamaan jonkin verran kahden koulun välisiä oppilasmääriä. Tässä esityksessä riskinä on, saavutetaanko muutoksella riittävä oppilasmäärän väheneminen Meilahden ala-asteen koulussa. Tämän vuoksi koulujen oppilasmäärän kehitystä tulee seurata ja tuoda asia kahden vuoden kuluttua arvioitavaksi lautakuntaan.

Meilahden ja Pikku Huopalahden alueen kouluverkko

Alueella on kolme peruskoulua: Meilahden ja Pikku Huopalahden ala-asteen koulut 1–6-luokkalaisille sekä Meilahden yläasteen koulu 7–9-luokkalaisille.

Oppilaita on Meilahden ala-asteen koulussa 485 ja Pikku Huopalahden ala-asteen koulussa 230, yhteensä 715 oppilasta (20.9.2015). Pikku Huopalahden ala-asteen koulussa on tilaväljyyttä. Meilahden alueen kouluverkon tunnuslukutaulukko on liitteessä 1 (Taulukko 1).

Meilahden ala-asteen koulussa on painotettua opetusta kiinan kielessä ensimmäiseltä luokalta alkaen ja oppilaat otetaan soveltuvuuskokeella. Koulussa on kiinan opiskelijoita yhteensä 244, joista 118 on Meilahden ala-asteen koulun oppilaaksiottoalueen ulkopuolelta tulevia oppilaita. Lisäksi Meilahden ala-asteen koulussa on ruotsinkielinen kielikylpyopetus, jossa on yhteensä 123 oppilasta. Koulu voi ottaa opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätöksen (24.3.2015 § 11) perusteella vuosittain alkavalle luokalle enintään 25 oppilasta kielikylpyyn ja 45 oppilasta kiina-opetukseen. Tästä 15 paikkaa on kaksikieliseen suomi-kiina-opetukseen ja loput 30 paikkaa A1-kiina-opetukseen.

Pikku Huopalahden ala-asteen koulussa 75 oppilasta on osallistunut valinnaisten opintojen kautta sisäiseen kuvataiteen painotukseen lukuvuonna 2015 - 2016. Lisäksi koko koulun kuvataidepainotus on toteutettu ilmiölähtöisenä kaikille oppilaille.

Lähikouluprosentit (20.9.2015) ovat Meilahden ala-asteen koulussa 65,7 % ja Pikku Huopalahden ala-asteen koulussa 61,4 %. Suomen kieltä toisena kielenään opiskelevien lasten osuus oppilaista on Pikku Huopalahden ala-asteen koulussa 53 % ja Meilahden ala-asteen koulussa 9 %.

Meilahden yläasteen koulussa on oppilaita 417. Koulussa on kaksikielistä suomi-kiina opetusta, A-kiinan opetusta, kuvataidetta painotettuna opetuksena sekä kielikylpyopetusta. Koulu voi ottaa opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätöksen perusteella vuosittain alkavalle luo-

kalle enintään 32 kiina-opetukseen 30 kielikylpyyn ja 48 kuvataideopetukseen.

Lähikouluprosentti Meilahden yläasteen koulussa on 58,6 %. Suomen kieltä toisena kielenään opiskelevien nuorten osuus koulun oppilaista on 14,2 %.

Kaupunkitason linjauksia

Koulut mitoitetaan palvelemaan oman oppilaaksiottoalueen asukkaita. Tavoitteena on koulutilojen tehokas käyttö. Koulun rehtori päättää opetusjärjestelyistä. Koulun tilojen käyttö suunnitellaan yhteistyössä koulun henkilöstön ja johtokunnan kanssa.

Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymään (2.12.2015 § 328) talousarvioon 2016 ja taloussuunnitelmaan 2016-2018 on kirjattu sivistystoimen tilankäytön tavoitteeksi se, että tilat ovat tehokkaassa käytössä. Tavoitteen toteutumiseksi seurataan vuosittain mm. koulujen käytettävissä olevien tilojen määrää ja laskentapäivän oppilasmääriä sekä oppilasvirtoja.

Samassa kaupunginvaltuuston asiakirjassa kaupungin strategiaohjelman toteuttamiseksi todetaan, että alueellista ja koulujen välistä eriarvoistumiskehitystä estetään kouluverkkoratkaisuilla ja oppilaaksiottoa säätelemällä.

Lapsi- ja terveysvaikutusten arviointi

Esitetyssä vaihtoehdossa molemmat ala-asteen koulut säilyvät itsenäisenä, jolloin koulujen arjessa ei tapahdu. Esitys vahvistaa oppilaiden tasa-arvoista kohtelua opiskeluolosuhteiden näkökulmasta: Koulutilat tulevat tasapuolisemmin käyttöön oppilasmäärän jakautuessa tasaisesti alueen koulujen kesken. Molempien koulujen valinnaisuutta kehitetään opetuksessa edelleen ja painotukset säilyvät.

Vuonna 2017 koulunsa aloittavat 1. luokkalaiset aloittavat koulunsa esitetyn oppilaaksiottoalueen mukaisessa koulussa. Nuorempien sisarussten pääsy samaan kouluun pyritään varmistamaan enimmäisoppilasmäärää päätettäessä. Koulumatkan pituus lyhenee pääosalla Ruskeasuon alueelta Pikku Huopalahden ala-asteen kouluun tulevilla oppilaila.

Esityksellä ei ole vaikutusta uuden opetussuunnitelman totuttamiseen kouluissa. Koulujen sisäisten painotusten kehittämistä voidaan jatkaa edelleen. Iltapäivätoimintaa on edelleen molemmissa ala-asteen kouluissa. Erityisopetuksen ja oppilashuollon palvelut ovat saatavissa mo-

21.06.2016

POL/7

lemmissä kouluissa kuten aiemminkin. Oppilashuoltohenkilöstön palvelujen mitoitus noudattaa opetusviraston linjausta.

Meilahden ja Pikku Huopalahden ala-asteen koulujen oppilaaksiottoaluerajojen muutoksella ei ole arvioitu olevan fyysisiä terveysvaikutuksia.

Esittelijä

vs. linjanjohtaja
Marjo Kyllönen

Lisätiedot

Mia Honkanen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86227
mia.j.honkanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Taulukot Meilahden alue
- 2 Meilahden oppilaaksiottoalueen kartta
- 3 rk032-2016
- 4 Meilahden ala-asteen koulun johtokunnan lausunto
- 5 Meilahden yläasteen koulun johtokunnan lausunto
- 6 Pikku Huopalahden ala-asteen koulun johtokunnan lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, opetuslautakunta

Otteet

Ote
Otteensaajat

Otteen liitteet
Esitysteksti